

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari

4-son (5-jild)
2025

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 4 (5) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

TOSHKENT-2025

BOSH MUHARRIR:

Isanova Feruza Tulqinovna

TAHRIR HAY'ATI:

07.00.00- TARIX FANLARI:

Yuldashev Anvar Ergashevich – tarix fanlari doktori, siyosiy fanlar nomzodi, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Mavlanov Uktam Maxmasabirovich – tarix fanlari doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Xazratkulov Abror – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti.

Tursunov Ravshan Normuratovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Xolikulov Axmadjon Boymahmatovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Gabrielyan Sofya Ivanovna – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Milliy Universiteti.

Saidov Sarvar Atabullo o'g'li – katta ilmiy xodim, Imom Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, ilmiy tadqiqotlar bo'limi.

08.00.00- IQTISODIYOT FANLARI:

Karlibayeva Raya Xojabayevna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Nasirxodjayeva Dilafruz Sabitxanovna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent moliya instituti;

Arabov Nurali Uralovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Azizov Sherzod O'ktamovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Bojxona instituti;

Xojayev Azizxon Saidaloxonovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Farg'ona politexnika instituti

Xolov Aktam Xatamovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Shadiyeva Dildora Xamidovna – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b, Toshkent moliya instituti;

Shakarov Qulmat Ashirovich – iqtisodiyot fanlari

nomzodi, dotsent, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti

09.00.00- FALSAFA FANLARI:

Hakimov Nazar Hakimovich – falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Yaxshilikov Jo'raboy – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

G'aybullayev Otabek Muhammadiyevich – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Saidova Kamola Uskanbayevna – falsafa fanlari doktori, "Tashkent International University of Education" xalqaro universiteti;

Hoshimxonov Mo'min – falsafa fanlari doktori, dotsent, Jizzax pedagogika instituti;

O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna – falsafa fanlari doktori, dotsent, Andijon davlat tibbiyot instituti, Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasini mudiri;

Nosirxodjayeva Gulnora Abdukaxxarovna – falsafa fanlari nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, Buxoro davlat universiteti.

10.00.00- FILOLOGIYA FANLARI:

Axmedov Oybek Saporbayevich – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ko'chimov Shuxrat Norqizilovich – filologiya fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hasanov Shavkat Ahadovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Baxronova Dilrabo Keldiyorovna – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Mirsanov G'aybullo Qulmurodovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Salaxutdinova Musharraf Isamutdinovna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, Samarqand davlat universiteti;

Kuchkarov Raxman Urmanovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent v/b, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yunusov Mansur Abdullayevich – filologiya fanlari nomzodi, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Saidov Ulugbek Aripovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi.

12.00.00- YURIDIK FANLAR:

Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Esanova Zamira Normurotovna – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yurist, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich – yuridik fanlar doktori, professor v.b., Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti;

Zulfiqorov Sherzod Xurramovich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti;

Xayitov Xushvaqt Saparbayevich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Asadov Shavkat G'aybullayevich – yuridik fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Ergashev Ikrom Abdurasulovich – yuridik fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Utemuratov Maxmut Ajimuratovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Saydullayev Shaxzod Alixanovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hakimov Komil Baxtiyarovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yusupov Sardorbek Baxodirovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Amirov Zafar Aktamovich – yuridik fanlar doktori (PhD), O'zbekiston Respublikasi Sudyalari oliy kengashi huzuridagi Sudyalari oliy maktabi;

Jo'rayev Sherzod Yuldashevich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Babadjanov Atabek Davronbekovich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Normatov Bekzod Akrom o'g'li — yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Rahmatov Elyor Jumaboyevich — yuridik fanlar nomzodi, Toshkent davlat yuridik universiteti;

13.00.00- PEDAGOGIKA FANLARI:

Xashimova Dildarxon Urinboyevna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Ibragimova Gulnora Xavazmatovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Zakirova Feruza Maxmudovna – pedagogika fanlari doktori, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti huzuridagi pedagogik kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tarmoq markazi;

Kayumova Nasiba Ashurovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Qarshi davlat universiteti;

Taylanova Shoxida Zayniyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;

Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ibraximov Sanjar Urunbayevich – pedagogika fanlari doktori, Iqtisodiyot va pedagogika universiteti;

Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti;

Bobomurotova Latofat Elmurodovna — pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti.

19.00.00- PSIXOLOGIYA FANLARI:

Karimova Vasila Mamanosirovna – psixologiya fanlari doktori, professor, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Hayitov Oybek Eshboyevich – Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti, psixologiya fanlari doktori, professor

Umarova Navbahor Shokirovna– psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Amaliy psixologiyasi kafedrasi mudiri;

Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Shamshetova Anjim Karamaddinovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Qodirov Obid Safarovich – psixologiya fanlari doktori (PhD), Samarkand viloyat IIB Tibbiyot bo'limi psixologik xizmat boshlig'i.

22.00.00- SOTSILOGIYA FANLARI:

Latipova Nodira Muxtarjanovna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri;

Seitov Azamat Po'latovich – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti;

Sodiqova Shohida Marxaboyevna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston xalqaro islom akademiyasi.

23.00.00- SIYOSIY FANLAR

Nazarov Nasriddin Ataqulovich –siyosiy fanlar doktori, falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent arxitektura qurilish instituti;

Bo'tayev Usmonjon Xayrullayevich –siyosiy fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri.

OAK Ro'yxati

Mazkur jurnal Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2022-yil 30-noyabrda 327/5-son qarori bilan tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, yuridik va pedagogika fanlari bo'yicha ilmiy darajalar yuzasidan dissertatsiyalar asosiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).

MUNDARIJA

07.00.00 – TARIX FANLARI

Maxmudov Mansurjon Abdug'opporovich

TARIXIY ASARLAR VA ULARNI O'RGANISH: MILLIY ZIYOLILAR TOMONIDAN

OLIB BORILGAN TADQIQOTLAR 12-17

Qurbonov Xurshid Raupovich

O'ZBEKISTONDAN JANUBIY URALGA SAFARBAR QILINGAN

"MEHNAT ARMIYACHILARI" VA ULARNING TA'MINOTI 18-22

Salayev Fazliddin Shamsiddin o'g'li

O'ZBEKISTONDA DEMOGRAFIYANING RIVOJLANISH TARIXI VA SHAKLLANISHI 23-28

Abbasov Behzod Baxtiyorovich

FARG'ONA OBLASTIDA TASHKIL QILINGAN XO'JALIKLARDA IJTIMOIIY

MUAMMOLAR VA KO'CHIRILGAN AHOLINING YANGI SHAROITGA MOSLASHISHI

(1946-1965)..... 29-35

Mirzaliyev Ulug'bek, Klichev Ulug'bek

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY ARXIVLAR FAOLIYATINI TASHKIL ETISH

BORASIDAGI ISHLAR VA ISLOHOTLAR 36-39

Tursunova Gavhar Begmuradovna

ROSSIYA IMPERIYASINING SIRDARYO VILOYATIDA OLIB BORGAN

MA'MURIY-SIYOSIY BOSHQARUV TIZIMI

(XIX ASRNING IKKINCHI YARMI – XX ASR BOSHLARI) 40-50

Vaxobov Doston Abdumannob o'g'li

IKKINCHI JAHON URUSHI YILLARIDA MAKTAB, TIBBIYOT VA SOG'LIQNI SAQLASH

XODIMLARINING G'ALABAGA QO'SHGAN HISSASI 51-54

Sodiqova Yulduzxon Maxamat qizi

O'ZBEKISTONDA MAKTAB TA'LIMINI ISLOH QILINISHI VA UNDAGI O'ZGARISHLAR

(1991-2024 yy)..... 55-59

Maxmudov Umrbek Baxtiyorovich

QUYI SIRDARYOBO'YI HUDUDLARIDA OLIB BORILGAN ARXEOLOGIK

TADQIQOTLAR VA ULARNING NATIJALARI 60-64

Yo'ldosheva Gulbahor Nuriddinovna

MUSTAQILLIK YILLARIDA O'RTA UMUMTA'LIM MAKTABLARINING

AHVOLI VA MODDIY – TEXNIKA BAZASINING MUSTAHKAMLANISHI

(QASHQADARYO VA SURXONDARYO VILOYATLARI MISOLIDA)..... 65-69

Mardiyeva Guzal Karimovna

XOTIN-QIZLARNING 1950-1980-YILLARDA SAMARQAND VILOYATI

ILM-FAN SOHASINI RIVOJLANTIRISHDAGI O'RNINI 70-75

Narziyev Rustambek Xaydarovich

HARAKATLAR STRATEGIYASIDA NOGIRONLIGI BOR YOSHLAR UCHUN

YARATILGAN IMKONIYATLAR 76-80

<i>Abdullayev Ilhomjon Ikromjonovich</i> XIX ASR OXIRI – XX ASR BOSHLARIDA NAMANGAN SHAHRINING IJTIMOIY-IQTISODIY HAYOTI	81-87
<i>Sodiqova Maxbubaxon Raxmonaliyevna</i> O'ZBEKISTONNING MILLIY HUNARMANDCHILIGI RIVOJIDA IPAKCHILIKNING O'RNI	88-92
<i>G'ulomjon Jumanazarovich Axmedov</i> O'ZBEKISTON TARIXIDA KONCHILIK ISHI VA METALLURGIYA RIVOJLANISHI	93-99

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

<i>Abdullayev Zafarbek Safibullayevich</i> BARQARORLIK REYTINGI ORQALI FISKAL INTIZOM VA BIZNES MUHITINI RAG'BATLANTIRISHNING O'ZBEKISTON TAJRIBASI	100-116
<i>Юлдашева Надира Викторовна</i> «ГОСУДАРСТВЕННЫЕ ЗАКУПКИ ПОД КОНТРОЛЕМ: ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЙ АНАЛИЗ УЗБЕКСКОЙ МОДЕЛИ МОНИТОРИНГА».....	117-123
<i>Maxsudov Sherzod Solijonovich</i> ERKIN IQTISODIY ZONALARDA INVESTITSIYA JOZIBADORLIGINI OSHIRISH	124-128
<i>Xaitov Oxunjon Nomoz o'g'li</i> TURISTIK VA REKREATSION KLASTERNING MUVAFFAQIYATLI FAOLIYAT YURITISH TAMOYILLARINI TIZIMLASHTIRISH	129-135
<i>Xadimova Aziza Abdufattoyevna</i> SAMARQAND VILOYATINING DEMOGRAFIK O'ZGARISHLARI VA IQTISODIY RIVOJLANISHI.....	136-145
<i>Tashpulatov Giyos Toxirovich</i> XORIJIY BAHOLOVCHI TASHKILOTLAR REYTINGI VA RENKINGINI BAHOLASHDA KOMPLEKS YONDASHUVNING QO'LLANILISHI TAHLILI (ROSSIYADAGI BAHOLOVCHI TASHKILOTLAR MISOLIDA)	146-159
<i>Ulug'muradova Nodira Berdimuradovna</i> O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHDA INSON KAPITALINING TA'SIRI	160-164
<i>Tursunxodjayeva Shirin Zafar qizi</i> “QUTIDA RO'YXATGA Olish” (SHELF-REGISTRATION) AMALIYOTINI JORIY ETISH	165-169

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

<i>Komilov Ro'zi Rabiyeovich</i> OILA BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA MODDIY VA MA'NAVIY OMILLARNING FALSAFIY TAHLILI	170-172
<i>Хакимов Эркин</i> ЗНАНИЕ ЛОГИКИ КАК УСЛОВИЕ ФОРМИРОВАНИЯ КУЛЬТУРЫ МЫШЛЕНИЯ В ИНФОРМАЦИОННОМ ОБЩЕСТВЕ	173-180
<i>Usmonova Laylo Raxmatullayevna</i> SHARQ FALSAFASIDA INSON MUAMMOSI.....	181-185
<i>Karimov Yo'ldosh Ergashevich</i> TARIXNI SOXTALASHTIRISHNING TARIXIY TAFAKKURGA TA'SIRI MASALALARI	186-191

<i>Azzamxodjaeva Shaxnoza Saiddmatmabovna</i> О ЦЕЛИ И СОДЕРЖАНИИ ЧЕЛОВЕЧЕСКОЙ ЖИЗНИ, ДУХОВНОМ СОВЕРШЕНСТВЕ (ПО ПРОИЗВЕДЕНИЯМ АЛИШЕРА НАВАИ).....	192-195
<i>Rustamov Ramz Rizoqulovich</i> ZAMONAVIY IQTISODIY TARG'IBOT VA UNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	197-204
<i>Evatov Salimjon</i> MARKAZIY OSIYODA TASAVVUFY TAFAKKUR RIVOJI: IX-XII ASRLAR MEROSI	205-209
<i>Turobov Yorqinjon Yoqub o'g'li</i> ISLOM TA'LIMOTIDA SIYOSAT VA HOKIMIYAT FALSAFASI	210-213
<i>Toshpulatov Odil Nodirovich</i> IJTIMOIY MUNOSABATLARDA AMORALIZM VA IMMORALIZMNI OLDINI OLISHDA MAVJUD ME'YORLARNING AHAMIYATI	214-217
<i>Kunisheva Nadira Julanovna</i> "IJTIMOIY BAG'RIKENGLIK" TUSHUNCHASINI TADQIQ ETISHNING ILMIY-NAZARIY MASALALARI	218-223
<i>Eshpulatov Inoyat</i> FAXRIDDIN ROZIY YASHAGAN DAVR: IJTIMOIY-SIYOSIY VAZIYAT VA MA'NAVIY MUHIT	224-231
10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI	
<i>Nuniyazova Shaxlo Ulugbekovna</i> O'ZBEK ONOMASTIKASIDA GIDRONIMLARNING LINGVOMADANIY SHAKLLANISHI	232-236
<i>Алиева Эльвина Аметовна</i> ЛЕКСИЧЕСКИЙ И ЛЕКСИКО-СИНТАКСИЧЕСКИЙ ПОВТОРЫ С РАСПРОСТРАНЕНИЕМ В ХУДОЖЕСТВЕННЫХ ОЧЕРКАХ М. ЦВЕТАЕВОЙ	237-243
<i>Usmanova Sevara</i> INGLIZ VA O'ZBEK TARIXIY ROMANLARIDA TARIXIY HAQIQAT VA BADIY TO'QIMA.....	244-251
<i>Ochilov Ulug'bek Sayfulloyevich</i> MAGIK REALIZMNING MADANIYAT VA ADABIYOTGA TA'SIRI	252-260
<i>Daminova Rahima Malikovna</i> ATOYI SHE'RIYATINING BADIY LATOFATI.....	261-266
<i>Yusupov Asror</i> PUBLITSISTIK MATNLARDA UCHROVCHI LINGVOKULTUROLOGIK BIRLIKLAR TARJIMASIGA LEKSIKOGRAFIK YONDASHUV	267-271
<i>Ruziyeva Nasiba Kenjayevna</i> VLADIMIR GEORGEVICH GAKNING TARJIMA MASALALARIGA DOIR TADQIQOTLARI	272-276
<i>Batirkhanova Madina Oybekovna</i> COMPONENT ANALYSIS OF SOMATIC PHRASEOLOGISMS IN ENGLISH FICTION.....	277-281
<i>Sirojiddinova Shakhribonu</i> THE FORMATION OF MYTHOLOGY AND THE INFLUENCING FACTORS.....	282-285

12.00.00 – YURIDIK FANLAR

Xodjiev Yunus Muxitdinovich

DAVLAT XIZMATLARI VA FUQAROLIK-HUQUQIY XIZMATLAR
TUSHUNCHASI HAMDA O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI 286-292

Wang Cong

RESEARCH ON LEGAL ISSUES OF PERSONAL INFORMATION PROTECTION 293-300

Лу Адук

К ВОПРОСУ О ПОНЯТИИ И КЛАССИФИКАЦИИ ВИДОВ ФИНАНСИРОВАНИЯ
ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ 301-310

Abdurashidova Zarina Turg'un qizi

FUQAROSIZLIKKA QARSHI MUROSASIZLIK: HUQUQIY CHORALARNING
NAZARIY VA AMALIY JIHATLARI 311-315

Axmatov Olimjon Odilovich

“KRIPTO-AKTIVLAR VA VALYUTA QIMMATLIKLARINI QONUNGA XILOF
RAVISHDA Olish, O'TKAZISH VA AYIRBOSHLASH: IQTISODIY, HUQUQIY
XAVF-XATARLAR VA ULARNING OLDINI Olishda SUN'IY INTELLEKTNING
O'RNI” 316-322

Xatamov To'liqin Tojiddinovich

KUCHLI TA'SIR QILUVCHI VA GIYOHVANDLIK VOSITALARINI YANGI
TURLARINI NOQONUNIY MUOMALASI BILAN BOG'LIQ JINOYATLARNING
NAZARIY-HUQUQIY TAHLILI 323-329

Kuchimova Shaxlo

VORISLIK HUQUQIDA MEROS MAJBURIYATI 330-337

O'rinova Dilshoda Adhamovna

OILAVIY ZO'RAVONLIK JINOYATINING KRIMINOLOGIK TAVSIFI
HAMDA USHBU TURDAGI JINOYATLARDAGI AYOLLAR JABRLANISHINI
OLDINI Olish BO'YICHA FARG'ONA TAJRIBASI 338-347

Geng Zhimin

RESEARCH ON THE INDEPENDENCE OF THE INTERNATIONAL CRIMINAL COURT..... 348-351

Xidirov Mexroj Qilich o'g'li

ELEKTRON TO'LOV VOSITALARI ORQALI SODIR ETILADIGAN FIRIBGARLIK
JINOYATLARINING SABABLARI, ULARNING SODIR ETILISHIGA IMKON
BERUVCHI OMILLAR 352-357

Тулаганов Элмурод

ВОПРОСЫ ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ КОРРУПЦИИ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ
ТРАНСФОРМАЦИИ 358-367

Bozorboyev Farruh, Boboxonov Akromxon

DASTLABKI TERGOV BOSQICHIDA PROTSESSUAL HARAKATLARNI
SODDALASHTIRISH: XOLIS INSTITUTI 368-374

Abbosov Mirsulton Mirsharof o'g'li

JINOYAT QONUNCHILIGIDA SUN'IY INTELLEKT TUSHUNCHASI VA UNING
IJTIMOIY XAVFLILIGI 375-382

<i>Mamatov Islom Qosim o'g'li</i> DAVLAT XARIDLARI BILAN BOG'LIQ JINOYATLARNI FOSH ETISH USULLARI, AMALIYOTDAGI MUAMMOLAR VA TAKLIFLAR	383-392
<i>Kamilov Oybek</i> O'ZBEKISTONNING MIGRATSIYA SOHASIDA MINTAQAVIY TASHKILOTLAR VA XORIJIY DAVLATLAR BILAN HAMKORLIGINI RIVOJLANTIRISH MASALALARI	393-402
<i>Абборова Камола Саидмухторовна</i> ВЛИЯНИЕ МЕЖДУНАРОДНОГО КОММЕРЧЕСКОГО АРБИТРАЖА НА ИНВЕСТИЦИОННЫЙ КЛИМАТ УЗБЕКИСТАНА: ПРОБЛЕМЫ, РЕШЕНИЯ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ	403-410
<i>Ne'matova Muborak Odiljonovna</i> RAQAMLI FUQAROLIKNING MOHIYATI VA UNI SHAKLLANTIRISHGA OID DOLZARB MUAMMOLAR (O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MISOLIDA)	411-418
<i>Jabbarova Yulduz Ibrohim qizi</i> "HUQUQNI QO'LLASH AMALIYOTIGA SUN'IY INTELEKTNI INTEGRATSIYA QILISHNING AXLOQIY VA HUQUQIY MASALALARI"	419-427
<i>Agzamova Qizlarxon Baxtiyorovna</i> INSOFLI EGALLOVCHINING HUQUQIY MAQOMIGA OID AYRIM MASALALAR	428-432
<i>Shomirzayev Saxodulla, Sherkulov Azamat</i> VALYUTA QIMMATLIKLARINI BOJXONA CHEGARASIDAN OLIB O'TISH BILAN BOG'LIQ HUQUQBUZARLIKLARNI ANIQLASH VA JAVOBGARLIK ASOSLARI	433-441
<i>Jumanazarov Faxriddin Erkinovich</i> KONTRAFAKT MAHSULOTLAR KONTRABANDASI NATIJASIDA INTELLEKTUAL MULK HUQUQI BUZILISHINING NAZARIY-HUQUQIY JIHATLARI	442-448
<i>Ergashev Sharifjon Shuhrat o'g'li</i> YASHIRIN IQTISODIYOTNING JAMIYAT IJTIMOY-IQTISODIY FAOLIYATIGA TA'SIRI VA UNGA QARSHI KURASHISHDA BOJXONA AUDITINING O'RNI	449-457
<i>Mansurov Arslon Askarovich</i> "IJTIMOIY DAVLAT" TAMOYILINING YANGI O'ZBEKISTON SHAROITIDAGI HUQUQIY MAQOMI VA XALQARO TAJRIBA BILAN TAQQOSLAMA TAHLILI	458-463

13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI

<i>Abdullayev Yashnarjon Mahkamovich</i> "JISMONIY MADANIYAT NAZARIYASI VA METODIKASI" FANIDAN NAZARIY MASHG'ULOTLARNI O'TKAZISH METODIKASI	464-470
<i>Yusubjanova Musharraf Tursunali qizi</i> EHTIMOLLAR NAZARIYASI VA MATEMATIK STATISTIKANI UMUMTA'LIM MAKTABLARIDA O'QITISH: XORIJIY TAJRIBA VA ILMIY YONDASHUVLAR	471-475
<i>Fayzullayeva Gulchexra, Kurbonova Gulmira</i> BO'LAJAK O'QITUVCHILARDA KOLLABORATIV O'QUV MUHITINI LOYIHALASH KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH: INNOVATSION YONDASHUVLAR VA ISTIQBOLLAR	476-481

<i>Yaqubov Fazliddin Muxitdinovich</i> ILMIY-TADQIQOTCHILIK KOMPETENTLIGINING MAZMUNI VA TARKIBIY TUZILISHI.....	482-485
<i>Mirsanova Moxira Xusniddin qizi</i> FANTASTIK IFODA SHAKLLARI VA UNING BADIYYATI	486-491
<i>Tursinova Zoxida Sharabidinovna</i> TA'LIM SIFATINI OSHIRISHDA MAKTAB O'QITUVCHILARNING PEDAGOGIK MAHORATINI BAHOLASH MEKANIZMLARINING TAKOMILLASHUVIDA TA'LIM MENEJMENTINING O'RNI	492-496
<i>Раббимова Нодира Таштемировна</i> ТЕХНОЛОГИЯ РАЗВИТИЯ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ ПРИ ПРЕПОДАВАНИИ ИНФЕКЦИОННЫХ БОЛЕЗНЕЙ В ВУЗЕ	497-501

Received: 16 March 2025

Accepted: 5 April 2025

Published: 15 April 2025

Article / Original Paper

CERTAIN ISSUES REGARDING THE LEGAL STATUS OF THE BONA FIDE PURCHASER

Agzamova Kizlarkhon Bakhtiyorovna

Independent Researcher at the Higher School of Judges

Abstract. This article provides a comprehensive analysis of the legal status of the bona fide purchaser in civil law. The author highlights the lack of a precise definition of this concept in the current legislation of Uzbekistan, which results in inconsistencies in judicial practice. Particular attention is given to the protection of the rights of bona fide purchasers against the claims of original owners, focusing on the legal dilemma between revendication and the annulment of transactions. The study also examines international experience, especially the legal framework of the Russian Federation, to justify the need for amendments in national law. The paper is especially relevant to those who legally acquired property but later became involved in property disputes.

Keywords: bona fide purchaser, ownership rights, revendication, judicial practice, owner, burden of proof, civil code, legal status, transaction, registration.

INSOFLI EGALLOVCHINING HUQUQIY MAQOMIGA OID AYRIM MASALALAR

Agzamova Qizlarxon Baxtiyorovna

Sudyalar Oliy maktabi mustaqil izlanuvchisi

Annotatsiya. Ushbu maqolada fuqarolik huquqida “insofli egallovchi” tushunchasining huquqiy maqomi atroflicha tahlil qilinadi. Muallif amaldagi qonunchilikda bu tushuncha yetarlicha aniqlanmaganligini ta’kidlab, sud amaliyotida yuzaga keladigan qarama-qarshiliklar sababi sifatida aynan mazkur aniqlikning yo’qligini ko’rsatadi. Xususan, insofli egallovchining huquqlarini mulk egasining da’volariga nisbatan qanday himoya qilish mumkinligi, mulkni vindikatsiya qilish va bitimni haqiqiy emas deb topish yo’llari o’rtasidagi tanlov muammosi muhokama etiladi. Muallif shuningdek, xorijiy amaliyot, xususan Rossiya tajribasiga tayanib, O’zbekiston qonunchiligiga tegishli o’zgartirishlar kiritish zarurligini asoslab beradi. Mazkur maqola, mulkni qonuniy ravishda sotib olgan, biroq u yuzasidan da’vo bildirilgan shaxslarning huquqiy himoyasi masalalariga e’tibor qaratadi.

Kalit so’zlar: insofli egallovchi, mulk huquqi, vindikatsiya, sud amaliyoti, mulkdor, isbotlash, Fuqarolik kodeksi, huquqiy maqom, bitim, rasmiylashtirish.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V5I4Y2025N64>

Kirish. Fuqarolik huquqi sohasidagi olimlar orasida insofli va insofsiz egallovchilar ishtirokidagi ijtimoiy munosabatlarni tartibga solishni maqbullashtirish muammosiga aniq yondashuv mavjud emas. Natijada insofli egallovchilar tomonidan ularning subyektiv huquqlari va qonun bilan qo’riqlanadigan manfaatlarini himoya qilish va tiklash sud amaliyotidagi qarama-qarshiliklar yuzaga keltirmoqda.

Fuqarolik muomalasi subyektlari bunday qarama-qarshiliklarga muntazam ravishda duch kelishadi. Agar qonun chiqaruvchi tegishli huquqiy normalarni qabul qilar ekan, “insofli ega”ning obyektiv ta’rifini bera olmasa, zaif tomonni bunday nizolarni hal qilish jarayonida nimani kutish mumkin? Bu o’z “shubhali” mulkini insofli egallovchilar foydasiga emas, balki

boshqa shundan foydalanib qolgan shaxslar foydasiga turli xilda asoslantirilgan sud qarorlari qabul qilinishiga olib keladi.

Agar yaqin kelajakda insofli egallovchilarni qonunchilik darajasida adolatli mavqega qo'yadigan tuzatishlar qabul qilinmasa, bu ijtimoiy munosabatlarga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin, bunda insofsiz egallovchilar o'z manfaatlarini ko'zlab, yangi noqonuniy xatti-harakatlarga undaydigan sabablarga ega bo'ladilar [1; 48-50-b.]. Sud amaliyotida mulkiy huquqlarni himoya qilishning ma'lum usullari mavjud, ammo ularning hammasi ham fuqarolik-huquqiy munosabatlarni tartibga soluvchi huquqiy sohaga mos kelmaydi.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya. Mazkur maqolada fuqarolik huquqi doirasida «insofli egallovchi» tushunchasiga oid ilmiy-nazariy yondashuvlar tahlil qilingan. Tadqiqot doirasida O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi, xalqaro tajribalar hamda ilmiy maqolalar o'rganilib, mavjud huquqiy me'yorlarning afzalliklari va kamchiliklari aniqlangan.

Adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, ko'pgina xorijiy mamlakatlarda mulk huquqini himoya qilishda insofli egallovchining maqomi huquqiy normalar bilan aniq belgilangan. Jumladan, Rossiya Federatsiyasi, AQSh va Yevropa mamlakatlarida mulk egasining huquqlarini cheklash va insofli egallovchining qonuniy himoyasini ta'minlash mexanizmlari mavjud. O'zbekistonda esa bu boradagi qonunchilik hali ham takomillashtirishga muhtoj.

Tadqiqot metodologiyasi sifatida qiyosiy-huquqiy tahlil, tarixiy yondashuv va normativ hujjatlar ekspertizasi usullari qo'llanildi. Sud amaliyoti va ilmiy maqolalar asosida insofli va insofsiz egallovchi tushunchalarining turli talqinlari o'rganildi. Shuningdek, mavjud huquqiy normalarning yetarlicha aniq ta'riflanmagani sababli sud qarorlarida yuzaga kelayotgan tafovutlar ham tahlil qilindi.

Natijada, insofli egallovchining huquqiy maqomi bo'yicha aniq me'yorlarni belgilash zarurligi, bu borada xalqaro tajribadan foydalanish va sud amaliyotida yagona yondashuvni joriy etish lozimligi haqida xulosalar berildi.

Muhokama. Sud amaliyoti subyektiv huquqlarni himoya qilishning ikkita ashyoviy-huquqiy usuli o'rtasida bir necha bor hal qilinmagan qarama-qarshiliklarga duch keladi, xususan: mulkni boshqa birovning noqonuniy egaligidan talab qilish olish (Fuqarolik Kodeksining 229-moddasi) va haqiqiy bo'lmagan bitim oqibatlarini qo'llash (FKning 114-moddasi). O'z mulkini qaytarib olmoqchi bo'lgan dastlabki mulkdor, xaridor (insofli egallovchi) boshqa birovning mol-mulkini mulkdor bo'lmagan va dastlabki egallovchi bo'lmagan sotuvchidan (insofli egallovchi) sotib olgan taqdirda qanday himoya qilish usuli to'g'ri kelishi muammosiga duch keldi [2; 36-b].

Mulkdor uchun eng maqbul bo'lgan qaysi degan savol tug'iladi: mulkni oxirgi egallovchidan qaytarib olishni talab qilishmi yoki mulkni begonallashtirish bo'yicha bitimni bekor qilishmi? Bunday hollarda sudlar, odatda, mavjud tuzilgan bitimlarni "haqiqiy emas" deb topish to'g'risidagi da'volarni ko'rib chiqadilar.

Nizolar turli sabablarga ko'ra yuzaga keladi va, qoida tariqasida, ularda muayyan miqdordagi shaxslar ishtirok etadi. Bu o'z mulkiga egalik qilgan, biroq turli sabablarga ko'ra o'zining "triada" huquqi – egalik qilish, foydalanish va tasarruf etish huquqidan mahrum bo'lgan mulkdor bo'lishi mumkin; mulkni (ko'char yoki ko'chmas mulk) noqonuniy yo'l bilan o'z manfaati uchun egallab olgan insofsiz egallovchi bo'lishi mumkin; yoki "jinoiy" o'tmishga ega bo'lmagan mol-mulkni sotib olish umidida bo'lgan insofli egallovchi bo'lishi mumkin va

insofli egallovchi ayrim holatlarda bunday huquqiy munosabatlarda zaif tomonga aylanadi [3; 403-b.].

Agar mulkka oid kelishuvda (ko'char yoki ko'chmas mulkni oldi-sotdisida) mazmun yoki subyekt bo'yicha nuqson mavjud bo'lsa, mulkdor yoki insofli egallovchi ma'lum bir bosqichda o'z mulkidan mahrum bo'ladi, insofsiz egallovchi esa nizo hal bo'lish vaqtiga qadar aybsizlik prezumpsiyasidan foydalanadi [4; 46-b.]. Agar mulkdor o'z mulki undan ixtiyoriy ravishda chiqib ketganligini bilib qolsa, o'z qonuniy manfaatini himoya qilish va uni dastlabki holatga qayta tiklashga harakat qiladi. Insofli egallovchi esa, o'zining "insofililigi" haqida bilib qolgach, nafaqat mulkka egalik huquqini, balki "nizoli" mol-mulkka bo'lgan mulk huquqini ham sudda isbotlashga harakat qiladi.

Bunday vaziyatda "zaif tomon" uchun qanday himoya usuli ma'qulroq? Biroq "zaif tomon" ham mulk egasi, ham insofli egallovchi bo'lishi mumkin. Agar insofli egallovchi nizoli mulk borasida manfaatdor shaxslar o'rtasida mojaro yuzaga kelsa, u o'z egalik huquqini himoya qilish uchun mulkdorning mulkni qaytarib olish huquqi ni cheklash imkoniyatidan foydalanishi mumkin, ya'ni mulkdorning mulkni noqonuniy egalikdan talab qilib olishi(vindikatsiya)ni cheklash mumkin.

Agar sud qarori asosida mulkdor ko'chmas mulkni qaytarib olish to'g'risidagi da'vosidan qonuniy asoslarda rad javobi olsa, bu holda insofli egallovchining mol-mulkka bo'lgan mulk huquqi vujudga kelishi mumkin. Bu qoidadan mustasno holat faqat ko'chmas mulkka nisbatan tatbiq etiladi. Shu tariqa, insofli egallovchining mulk huquqi egalik muddati (FKning 187-moddasi) asosida paydo bo'lishi mumkin emas, ya'ni bunday huquq faqat ko'char mol-mulkka nisbatan tatbiq etilishi mumkin.

FKning 229-moddasi birinchi qismiga muvofiq "agar mol-mulk uni boshqa shaxsga berish huquqiga ega bo'lmagan shaxsdan haq to'lab olingan bo'lsa, oluvchi buni bilmagan va bilishi mumkin bo'lmagan (insofli egallovchi) bo'lsa, mol-mulk mulkdor tomonidan yoki egalik qilish uchun mulkdor bergan shaxs tomonidan yo'qotib qo'yilgan yoxud mulkdordan yoki u mol-mulkini bergan shaxsdan o'g'irlangan yo bo'lmasa, ularning ixtiyoridan tashqari boshqacha yo'l bilan ularning egaligidan chiqib ketgan bo'lsa, mulkdor bu mol-mulkni olgan shaxsdan talab qilib olishga haqli".

Ushbu qoidaning muhim xususiyatlarini o'rganayotganda (FKning 229-moddasi), mulkdorning mol-mulkni talab qilib olish to'g'risidagi da'volari bo'yicha sud ishini yuritish jarayonida isbotlash yuki kimga va qay darajada yuklatilishini aniq aytish imkonsizdir. Mulkdor titulli egallovchining "insofsizligini" isbotlashi talab etilmaydi, insofli egallovchiga esa o'zi qo'lga kiritgan mol-mulkka nisbatan egalikni himoya qilishda "o'zining insofililigi" isbotlash majburiyati yuklatilmaydi [5; 212-b.].

Natijalar. Ta'kidlash lozimki, bu norma doktrinial tusga ega va qonunchilikda aniq belgilanmagan. Sud amaliyotida ham bunday tavsiyalar mavjud emas. Xorijiy davlatlar amaliyotida esa shunday tavsiyalarni ko'rish mumkin. Masalan, Rossiya Federatsiyasi Oliy Arbitraj sudi Plenumining 1998-yil 25-fevraldagi 8-sonli "Mulk huquqi va boshqa ashyoviy huquqlarni himoya qilish bilan bog'liq nizolarni hal qilish amaliyotining ayrim masalalari to'g'risida"gi qarorining 24-bandida tomonlar o'rtasida nizolarni isbotlash bo'yicha ba'zi tavsiyalar berilgan. Shunday qilib, ashyoni egallovchi mulkni haq evaziga egallab olganligini va mol-mulk uni begonalashtirish huquqiga ega bo'lmagan shaxsdan sotib olinayotganini bilmaganligini va bilishi lozim bo'lmaganligini isbotlashi kerak[6; 163-b.].

Ushbu masala bo'yicha Rossiya arbitraj sudlarining ham, umumiy yurisdiksiya sudlarining ham o'rnatilgan sud amaliyoti Rossiya Federatsiyasi Fuqarolik Kodeksining 10-moddasi insofli egallovchiga muayyan majburiyatlarni yuklash qoidalariga aniq amal qiladi. Gap egallovchining o'z huquqlarini amalga oshirishdagi harakatlarining asosiligi va insofiligini isbotlash haqida emas, balki bironing mol-mulkining noqonuniy aylanishi to'g'risida insofsiz begona shaxsdan ma'lumot olishning iloji yo'qligini isbotlash majburiyati haqida ketmoqda [7; 55-b.].

Xulosa. Fikrimizcha, bunday tavsiyalar O'zbekiston huquqni qo'llash amaliyotida ham o'z aksini topishi lozim. Shu munosabat bilan O'zbekiston Respublikasi Oliy sudi Plenumining "Mulk huquqi va boshqa ashyoviy huquqlarni himoya qilish bilan bog'liq nizolarni hal qilish amaliyotining ayrim masalalari to'g'risida"gi qarorini qabul qilish va unda insofli egallovchining huquqlarini himoya qilish masalalarini nazarda tutish maqsadga muvofiqdir.

Egallovchining mol-mulkka faktik egalik qilgandan so'ng mulk huquqi vujudga kelishi uchun shunchaki "yaxshi niyat" omili yetarli hisoblanmaydi. Qonunda belgilangan ayrim hollarda yuridik faktlarni amalga oshirish uchun muayyan harakatlar talab etiladi.

Yana bir e'tiborga molik jihati, ko'chmas mol-mulkni haq to'lab sotib olgan insofli egallovchining ushbu ko'chmas mulkka nisbatan huquqni davlat ro'yxatidan o'tkazilishi masalasidir. Ya'ni, ko'chmas mulkni qo'lga kiritgan insofli egallovchi unga bo'lgan huquqni o'z nomiga davlat ro'yxatidan o'tkazish yo'li bilan huquqlarini himoya qilishi mumkin va bu qoida ayrim xorijiy davlatlar, xususan Rossiya qonunchiligida mustahkamlangan [8; 356-b.]. Xususan RF FKning 223-moddasi 2-bandiga ko'ra agar insofli egallovchi o'z manfaatlarini ko'zlab mol-mulkka bo'lgan huquqni davlat ro'yxatidan o'tkazgan bo'lsa, mulkdor o'z ko'chmas mulkini qaytarib olish imkoniga ega bo'lmaydi. Egallovchining mulk huquqi, agar qonunda boshqacha qoida nazarda tutilgan bo'lmasa ro'yxatdan o'tgan paytdan boshlab vujudga keladi.

Fikrimizcha, bunday norma O'zbekiston FKning 185-moddasi ikkinchi qismiga kiritilishi va quyidagi mazmunda belgilanishi lozim:

Ko'chmas mulk insofli egallovchiga (229-moddaning birinchi qismi) mulk huquqi asosida ro'yxatdan o'tkazilgan paytdan e'tiboran tegishli deb hisoblanadi, bundan Kodeksning 209-moddasida nazarda tutilgan holatlar mustasno, ya'ni bunday hollarda mulkdor ko'chmas mulkni insofli egallovchidan qaytarib olish huquqiga ega.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Бутенко А.А. Проблемы правового статуса добросовестного приобретателя при осуществлении его охраны и защиты // Общество и право. 2015. – № 3 (53). – С. 48-50.
2. Rahmonqulov H. Bitimlar. O'quv qo'llanma. – T.: TDYI. – 2009.
3. O'zbekiston Respublikasi Fuqarolik kodeksiga sharh. 1-jild. (birinchi qism). Adliya vazirligi. – Toshkent: Vektor Press, 2010. -584-707 b.
4. Ko'chmas mulk obyektlari / N.F. Imomov, V.Y. Ergashev. – Toshkent. – 2015. - 100 b.
5. Koryogdiyev B. Bitimni haqiqiy emas deb topish va uning oqibatlarini qollash fuqarolik huquqlarini himoya qilish vositasi sifatida //Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences. – 2021. – T. 1. – №. 11. – С. 211-225.
6. Анисимов А.П., Гончаров А.И., Рыженков А.Я., Черноморец А.Е. Отрицание собственнической правосубъективности сущностью юридического лица // Бизнес. Образование. Право: Вестн. Волгоград. ин-та бизнеса. 2011. № 3(13). – С. 160–165.

7. Панчук А.В. Предпосылки появления нового стандарта доказывания добросовестного приобретения недвижимого имущества // Алтайский вестник государственной и муниципальной службы. 2020. - № 18. – С. 54-56.
8. Fuqarolik huquqi. Darslik. Mualliflar jamoasi – T.: TDYU, 2017. – 936 b.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 4 (5) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).